

Just do it: Radmaßnahmen in Flandern und Brüssel

Marjolein de Jong

 **Ligtermoet
& Partners**
adviseurs in verkeersbeleid

 Timenco
richting in mobiliteitsbeleid

10. November 2016

Zunahme Radverkehr 50%

Le nombre de cyclistes explose à Bruxelles: +50% en un an

Recommander Partager 82 Tweet G+ 2

Par: rédaction
9/09/16 - 14h05 Source: RTBF, Belga

SAUVEGARDER

© photo news.

Entre mai 2015 et mai 2016, le nombre de cyclistes dans le centre de Bruxelles a augmenté de 50%, rapporte la RTBF, qui avance des chiffres relevés pour le compte de Bruxelles-Mobilité.

LIRE AUSSI

Un jeune Belge arrêté à l'aéroport de Houston

Bruxelles investit davantage pour les vélos et continuera de le faire

Il y a de moins en moins de néerlandophones à Bruxelles

Plus d'infos sur Bruxelles, Circulation, Région de Bruxelles-Capitale, Belgique

A VOIR AUSSI

"J'ai peut-être des poils comme un homme, mais j suis quand même une reine"

De Block s'attaque aux indemnités de maladie

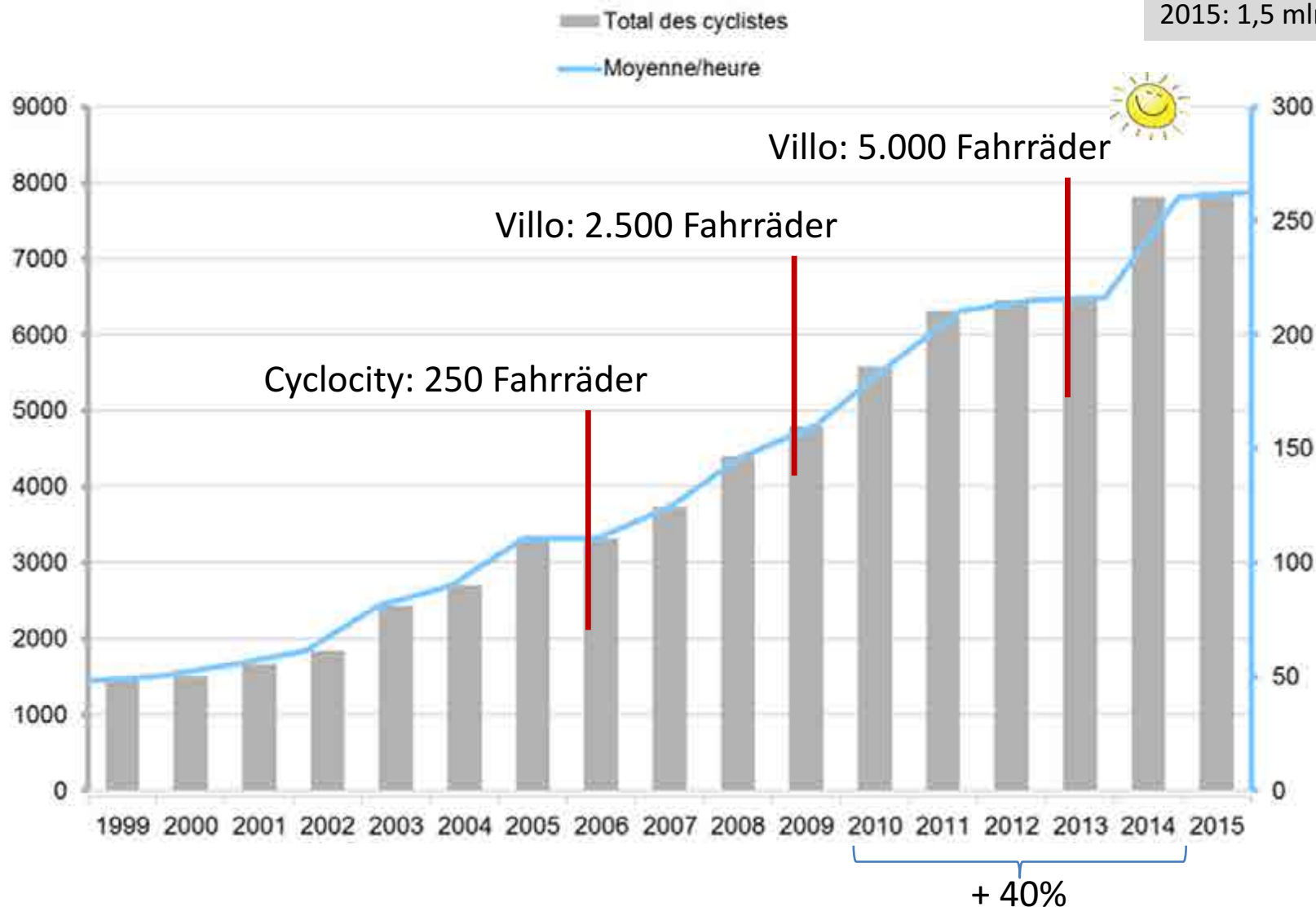

- Angst vor ÖV-Benutzung nach den Attentaten
- Woche nach den Attentaten: 2.850 Villo-Fahrräder ausgeliehen statt 975
- Schliessung von Tunnels wegen einstürzender Teile

Anzahl Radfahrer in Brüssel (RBC)

Evolution du nombre de cycliste à Bruxelles
(moyennes et totaux de 15 comptages en mai + septembre)

Villo
2014: 1,65 mln
2015: 1,5 mln

Radfrequenzen (basierend auf Umfragen)

- 1 - 14
- 15 - 49
- 50 - 108
- 109 - 234
- 235 - 415

EUROPEAN UNION CYCLISTS' GROUP

THE WEBSITE OF CYCLISTS WHO WORK FOR THE EUROPEAN INSTITUTIONS

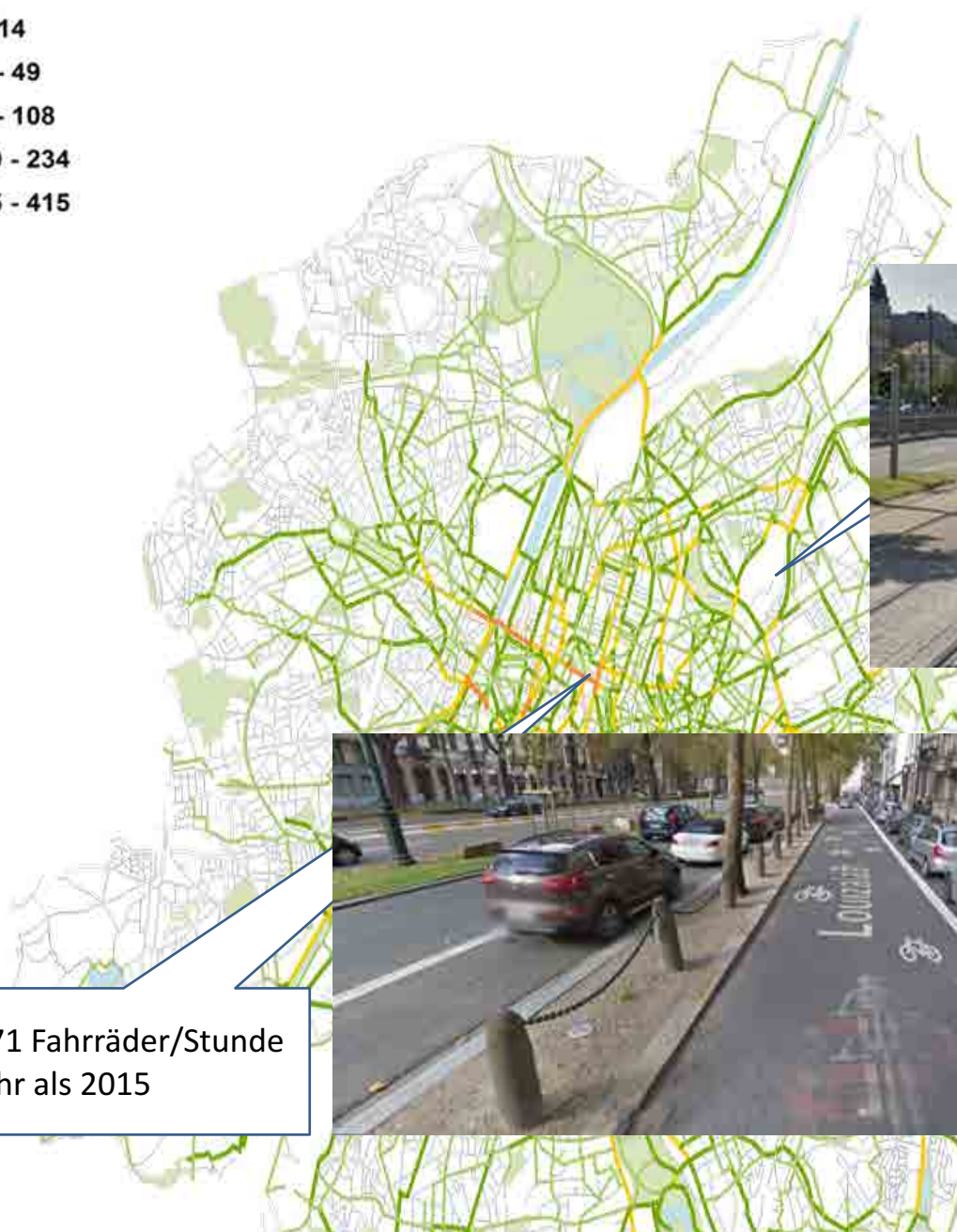
Le GRACQ – *Groupe de Recherche et d'Action des Cyclistes Quotidiens* – représente les usagers cyclistes en Belgique francophone et défend leurs intérêts. Le GRACQ est une association apolitique et sans but lucratif, mais c'est aussi et surtout une association citoyenne, composée à 99% de bénévoles.

Pro Velo

Radfrequenzen (basierend auf Umfragen)

- 1 - 14
- 15 - 49
- 50 - 108
- 109 - 234
- 235 - 415

2016: 934 Fahrräder/Stunde
40% mehr als 2015

2016: 471 Fahrräder/Stunde
70% mehr als 2015

Infrastruktur Region Brüssel-Hauptstadt (RBC)

Anderlecht
117.400 Einw

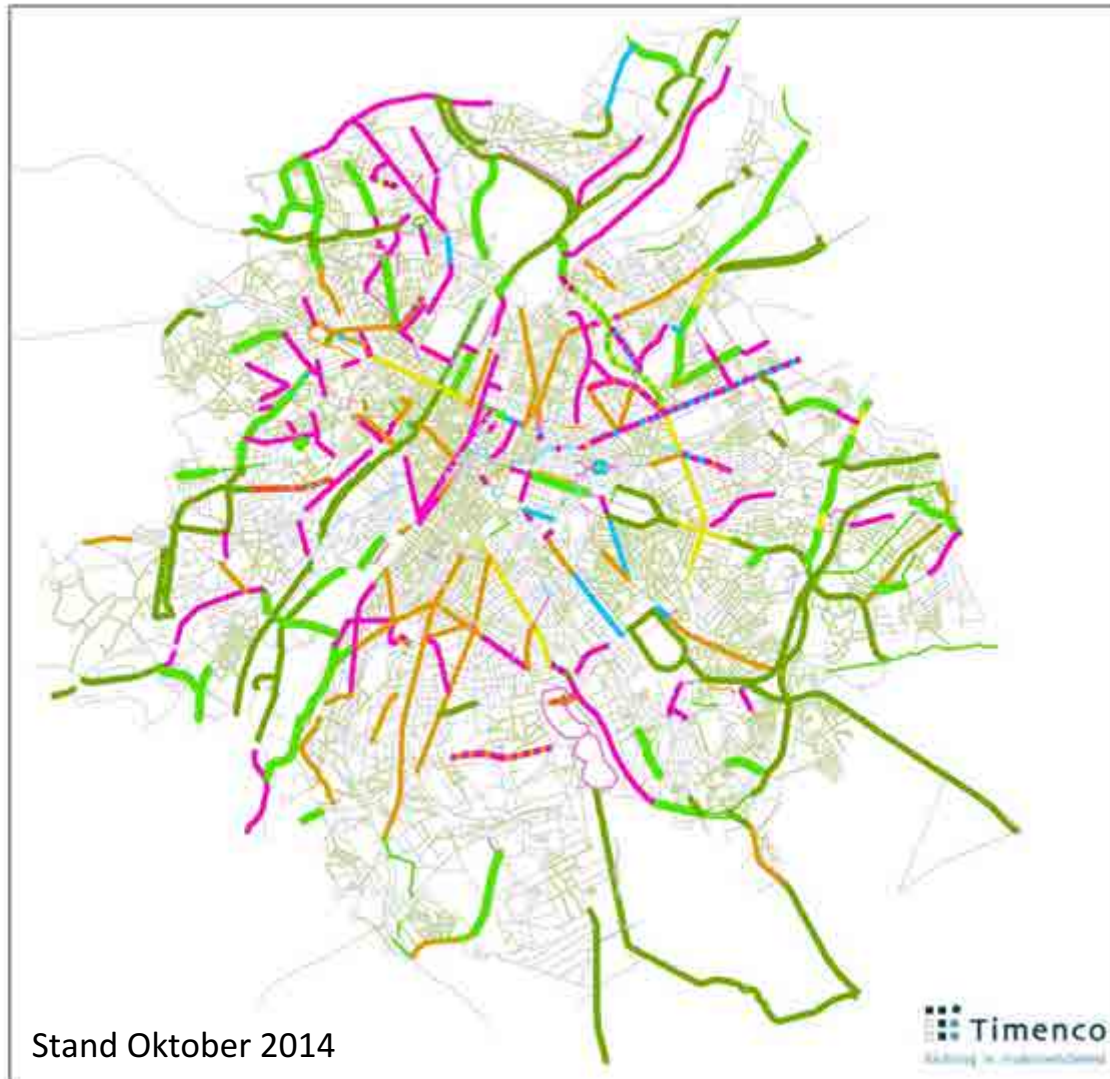

Stadt Brüssel
178.500 Einw

Vorst / Forest
55.600 Einw

Infrastructuur Region Brussel-Hauptstadt (RBC)

20 (!) Konfigurationen

Lesbaarheid
Kontinuität

Verkehrssicherheit

Type voorzieningen - BHG

- Ventweg 1 zijde
- Ventweg 2 zijden
- Ventweg 2 richtingen fiets
- Fietsbusstrook 1 zijde
- Fietsbusstrook 2 zijden
- Fietsbusstrook + Gemengd voet
- Fietsuggestiestrook 1 zijde
- Fietsuggestiestrook 2 zijden
- Fietsuggestiestrook + Fietsbusstrook
- Gemarkeerd fietspad 1 zijde
- Gemarkeerd fietspad 2 zijden
- Gemarkeerd fietspad + Fietsbusstrook
- Gemarkeerd fietspad + Gemengd voetpad
- Gemarkeerd fietspad + Ventweg
- Gemarkeerd fietspad + Fietsuggestiestrook
- Eenrichtingsfietspad 1 zijde
- Eenrichtingsfietspad 2 zijden
- Eenrichtingsfietspad + Fietsbusstrook
- Eenrichtingsfietspad + Fietsuggestiestrook
- Eenrichtingsfietspad + Gemengd Voetpad
- Eenrichtingsfietspad + Ventweg
- Tweerichtingsfietspad
- Tweerichtingsfietspad met voetgangers
- Voetgangerszone
- zone30

Stand Oktober 2014

Radprojekte – Ideen der Verwaltung

Brüssel (RBC) legt wert auf:

- Hauptachsen (Mental Map)
- Verbesserung des eigenen Rqdroutennetzes
- RER/GEN-netz (Réseau Express Régional pour cyclistes)
- Unterstützung der Gemeinden

Brüssels Minister für Mobilität
Pascal Smet (sp.a): Realisation
von Radwegen entlang den
Hauptachsen

Unterstützung der Gemeinden

Subventionen für verschiedene Massnahmen:

- Fahrradstrassen
- Lokales Radroutennetz
- Radmarkierungen
- Instandhaltung

Bedingungen:

- BYPAD
- Plan für ein lokales Routennetz ausgearbeitet, zusammen mit lokalen Nutzern
- Radrouten ergänzen regionales Netz
- Beschilderung konform mit regionalem Leitfaden
- Kommunikation mit den Bürgern

2.2 GEMEENTELIJKE FIETSRUTES

Het gewest heeft het Gewestelijke Fietsroutennetwerk (GFR) grotendeels bewegwijzerd. Deze routes volgen meestal lokale straten en vormen een netwerk over het hele gewest van veilige, comfortabele en snelle utilitaire routes.

Dit netwerk kan worden vervolledigd met een aantal Gemeentelijke Fietsroutes (GemFR); een aantal werd reeds aangegeven op de gewestelijke fietskaart. Deze gemeentelijke routes verdichten het gewestelijke netwerk en zorgen ervoor dat het netwerk ook op lokaal niveau gedekt wordt.

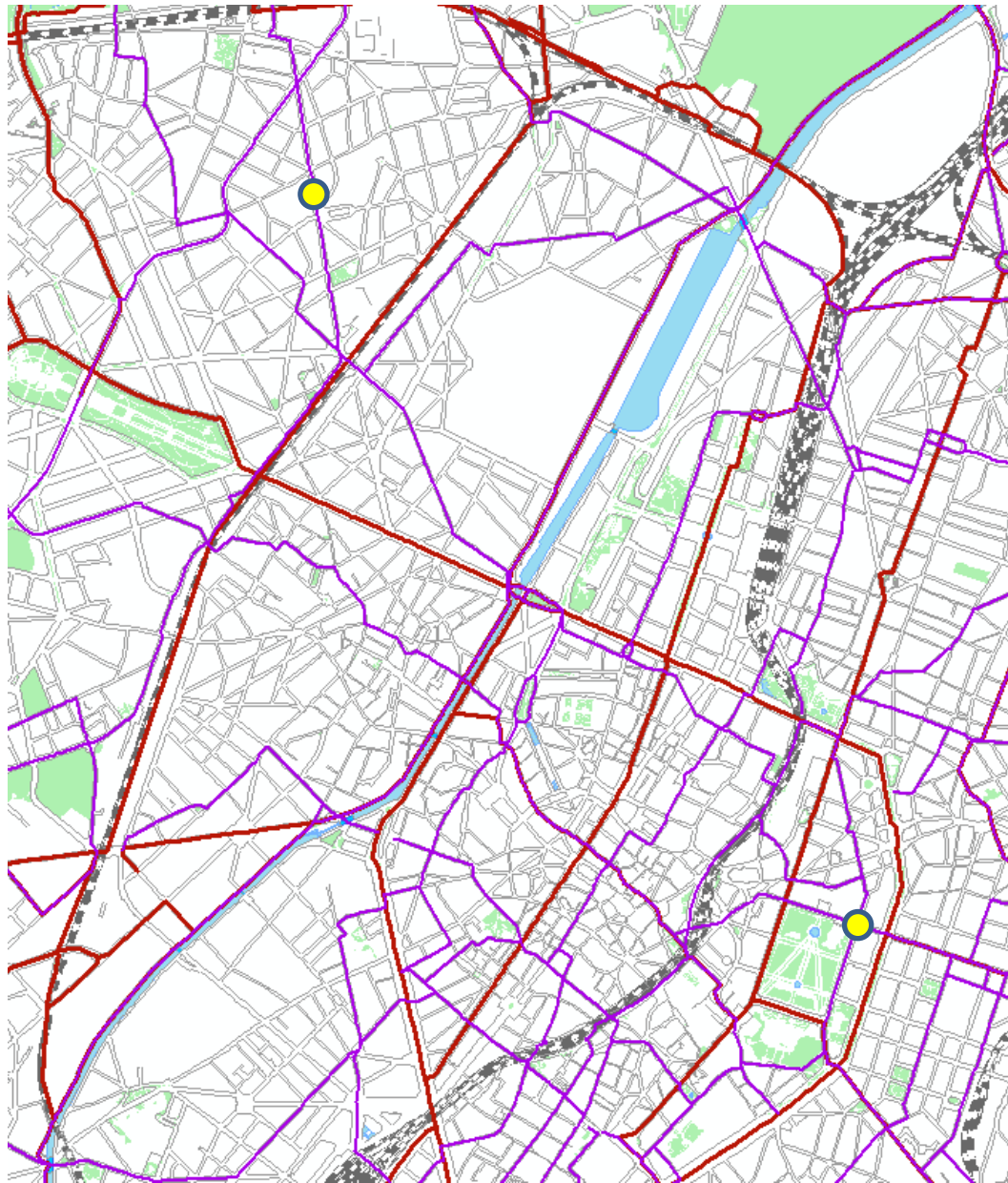
De routes lopen langs rustige straten waar een zone 30 geldt, of op fietspaden wanneer een deel van de route langs een grotere as loopt.

De route wordt bewegwijzerd met een specifieke signalisatie en bijkomend wordt een ondersteunende wegmarkering aangebracht.

Voorwaarden die de gemeente moet naleven:

- De gemeente heeft een BYPAD-audit laten uitvoeren.
- De gemeente stelt een plan op van de gemeentelijke fietsroutes (GemFR) die zij wenst in te richten en maakt dit over aan het gewest.
- De gemeente zal deze routes opstellen in samenspraak met de plaatselijke gebruikers. De GemFR moeten het gewestelijke fietsroutennetwerk verder verdichten.
- De gemeente volgt voor de bewegwijzering het charter voor bewegwijzering opgesteld door het gewest. Bijkomend wordt de route op de weg aangeduid met ondersteunende markering van logo's en dubbele sergeantstrepen.
- De gemeente verspreidt informatie en communiceert omtrent de nieuwe routes. Concreet zal de gemeente de fietsroutes aankondigen in het gemeentelijk infoblad, op haar website, in de lokale media...

Regionales und lokales Netz

— ICR / GFR
— RER-vélo / Fiets-GEN

Wetstraat - Hertogstraat

18 Wetstraat

Brussel, Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Street View - apr. 2009

Wetstraat - Hertogstraat

18 Wetstraat

Brussel, Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Street View - jul. 2014

Charles Woestelaan

Charles Woestelaan

Fiets-GEN (Regionales Expressnetz)

1.200.000 Einwohner Brüssel (RBC)
381.000 tägliche Zupendler
1/3 der Pendler aus Vlaams-Brabant

0,22€ pro Radkilometer

FietsGEN hoofdroutes

1. Noord-Zuid 1 (Wemmel-Groenendaal)
2. Noord-Zuid 2 (Meise - Waterloo)
3. Kanaalroute
4. Noordtangent (Zellik - Luchthaven)
5. Noord-Zuid 3 (HST - spoor L124)
6. Luchthavenroute (L26 - A201)
7. E40 route
8. Oost-West radiaal (Tervuren-Zellik)
9. Oosttangent (Woluwedal)
10. OMA-B / Middenring
11. Zuidtangent (Jezus-Eik - Anderlecht)
12. Spoorroute zuid (spoor L26)
13. Kleine ring
14. Westtangent (spoor L28)
15. Westradiaal (parallel N8)

0 5.000 10.000 20.000 Meters

Radschnellrouten Flandern

2400 KM FIETSSNELWEGEN

De fietsstrades zullen over enkele jaren alle Vlaamse steden met elkaar verbinden, goed voor een netwerk van wel 2400 kilometer. De aanleg van fietssnelwegen is een samenwerking tussen de 5 provincies, de Vlaamse overheid en talloze gemeenten.

Elke fietssnelweg heeft een eigen, unieke code in de vorm van een getal van 1, 2 of 3 cijfers. De trajecten met één cijfer zijn voorbehouden voor de belangrijkste, provinciegrens-overschrijdende fietssnelwegen die de verbindingsvormen tussen de steden Brussel, Antwerpen, Gent, Leuven, Brugge en Hasselt.

Deze kaart toont het toekomstige netwerk van 2400 km fietssnelwegen en de codes van de verschillende routes. De dikte van de lijnen duidt de huidige realisatiegraad van de routes aan: de dunste lijn betekent minder dan 50% gerealiseerd, de dikste lijnen zijn de routes die al voor meer dan 55% gerealiseerd zijn. De fietssnelwegen met één-cijferige code (F1, F2, ... tot F9), die grote structurele assen in het netwerk, worden op de kaart in een donkere kleur blauw weergegeven.

- Bau von Radwegen **100% subventioniert**:
  - 60% wird von der Provinz übernommen
  - 40% von der Flämischen Region
- 89% der Wege auf Radschnellrouten sind länger als 2,5 Kilometer
- Fast die Hälfte ist länger als 10 Kilometer

Radschnellrouten Flandern

2400 KM FIETSSNELWEGEN

De fietsstrades zullen over enkele jaren alle Vlaamse steden met elkaar verbinden, goed voor een netwerk van wel 2400 kilometer. De aanleg van fietsnetwegen is een samenwerking tussen de 5 provincies, de Vlaamse overheid en talloze gemeenten.

Elke fietsnetweg heeft een eigen, unieke code in de vorm van een getal van 1, 2 of 3 cijfers. De trajecten met één cijfer zijn voorbehouden voor de belangrijkste, provinciegrens-overschrijdende fietsnetwegen, de v... Brussel

Deze kaart toont het toekomstige netwerk van 2400 km fietsnetwegen en de codes van de verschillende routes. De dikte van de lijnen duidt de huidige realisatiegraad van de routes aan: de dunste lijn betekent minder dan 50% gerealiseerd, de dikste lijnen zijn de routes die al voor meer dan 95% gerealiseerd zijn. De fietsnetwegen met één-cijferige code (F1, F2, ... tot F9), die grote structurele assen in het netwerk, worden op de kaart in een donkere kleur blauw weergegeven.

12,5 miljoen euro nieuwe investeringen in fietsnetwegen

IN DE PERS

Door Ben Weyts op 6 november 2016, over deze onderwerpen: [Mobiliteit en Openbare Werken](#)

Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts en Vlaams minister van Economie Philippe Muyters maken bijkomend 5 miljoen euro aan EFRO (Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling) middelen vrij voor de realisatie van fietsnetwegen. Met deze hefboom worden nieuwe investeringen voor een totale projectkost van 12,5 miljoen euro mogelijk. Concreet gaat het over het wegwerken van missing links en de realisatie van conflictvrije infrastructuur zoals fietsbruggen of fietstunnels. "We zetten verder in op het alternatief voor de auto en de file", zegt Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts.

Ist das wirklich eine Radschnellroute?

← Brussels

← Leuven

Was hält die Strecken zusammen?

FIETSSNELWEG LEUVEN-BRUSSEL

De bedrijventerreinen in de omgeving van **DIEGEM** zijn nu alleen bereikbaar via drukke, fietsonvriendelijke autowegen. De bouw van de **FIETSSBRUG** over de Ring zal daar verandering in brengen. De brug en de talrijke aftakkingen zullen de basis vormen voor een **NIEUWE FIETSRROUTE** langs de sporen richting het centrum van Brussel en de vele bedrijventerreinen in de regio. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest staat vanaf de grens (Haachtsteeenweg) in voor het verder uitwerken van de fietssnelweg.

De provincie Vlaams-Brabant en gemeente Kortenberg hebben de handen in elkaar geslagen om deze drie omleidingen weg te werken. Je fietstocht wordt zo ruim **800 METER KORTER** en je kan gewoon **LANGS DE SPOREN** blijven rijden, zonder te stoppen voor kruisende auto's. Dat levert een **TIJDSWINST** op van minstens 4 minuten en maakt je fietstocht veel **VEILIGER EN COMFORTABELER**. De werken starten vanaf 2015.

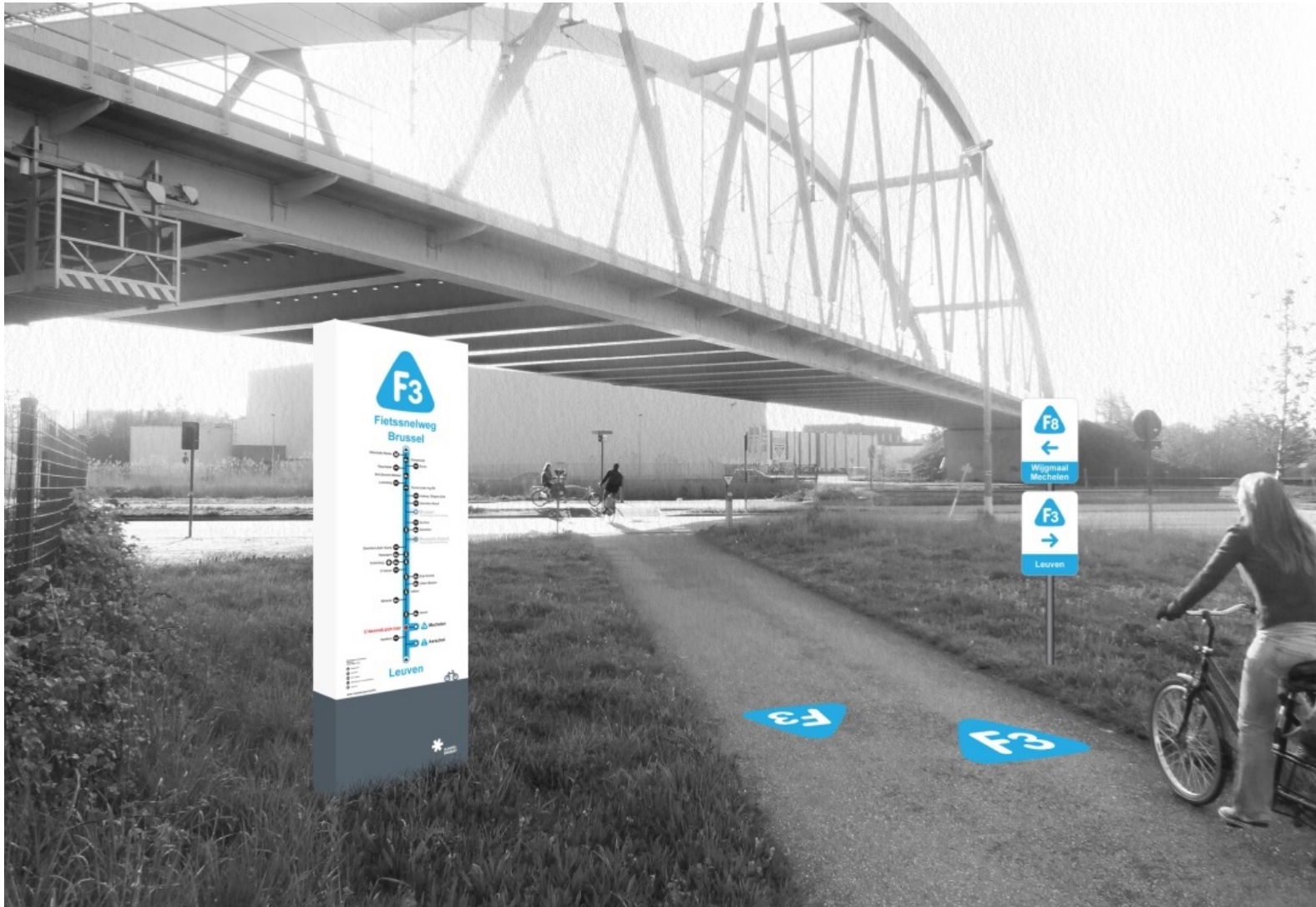

Wie met de fiets naar de **LUCHTHAVEN** wil, zal binnen enkele jaren via een aftakking van de fietssnelweg rechtstreeks naar het luchthavengebied kunnen via een **AUTOVRIJE ROUTE**. Een heel contrast met de drukke route die je nu moet volgen! Brussels Airport Company zal deze **FIETSCORRIDOR** aanleggen. Wie met bus of trein aankomt op de luchthaven, zal er bovendien gemakkelijk een fiets kunnen nemen om naar de nabijgelegen **BEDRIJVENTERREINEN** te fietsen. De bouw van de fietsbrug over de Ring speelt daarin een belangrijke rol.

LEGENDE

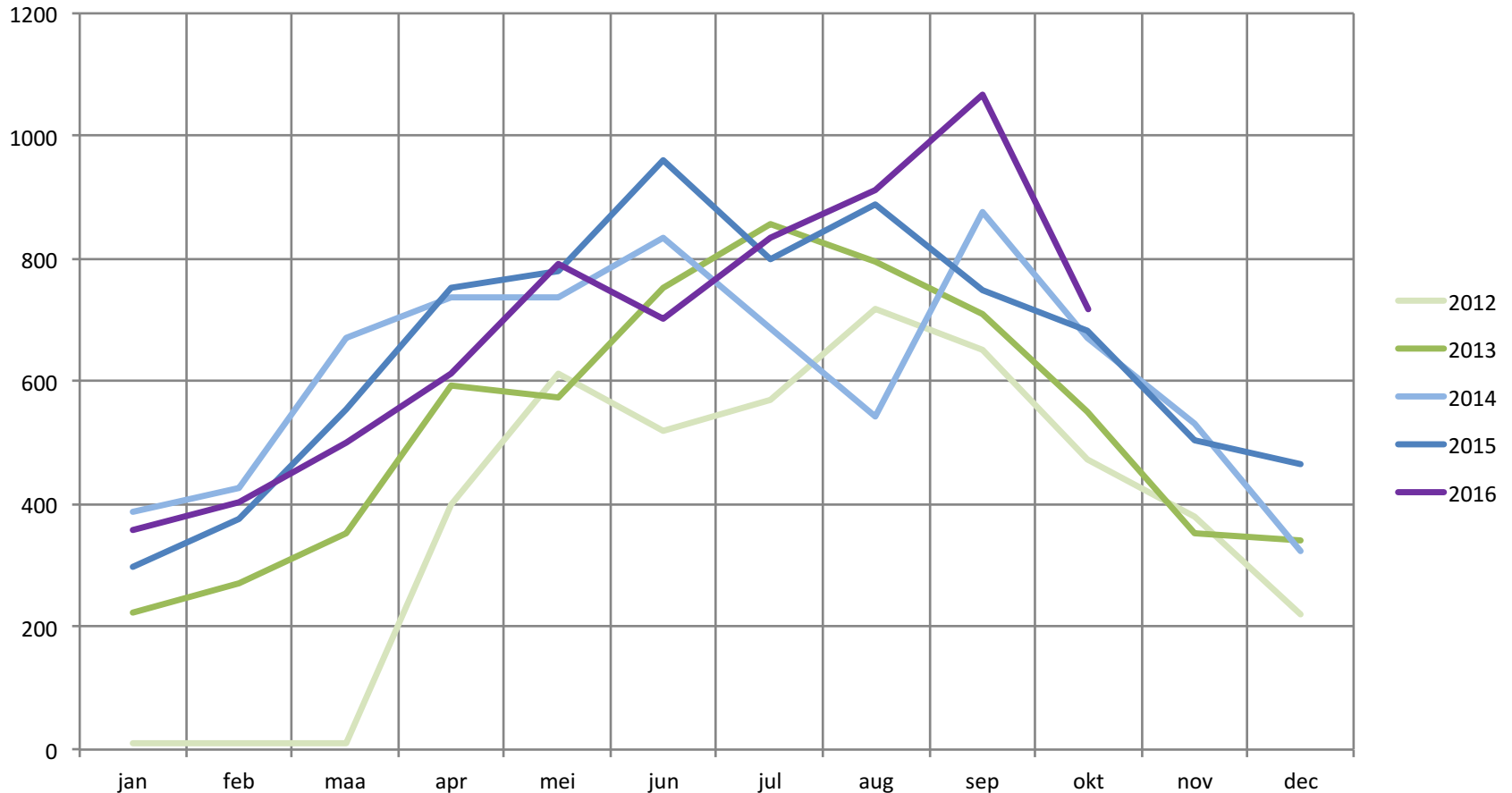
- Autovrij, fietsweg
- Fietspad of autoluwe weg
- Te realiseren stukken, werken gepland
- Toekomstig traject (Brussels gewest)
- Bedrijventerrein, tewerkstellingsplek
- Treinstation
- Luchthaven
- Ziekenhuis

Was hält die Strecken zusammen?

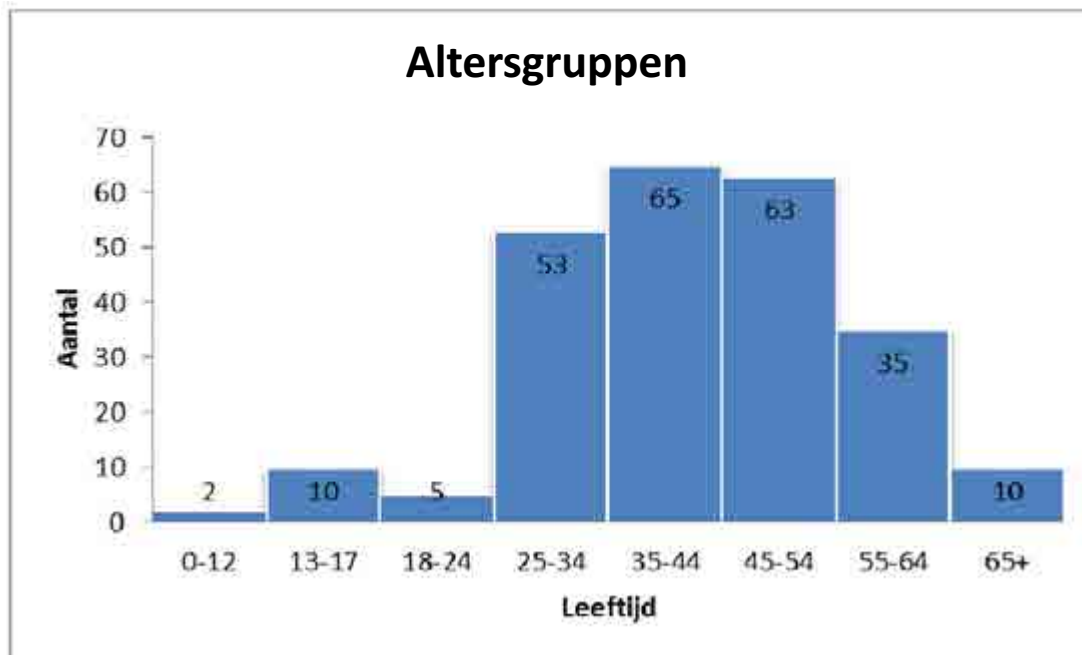
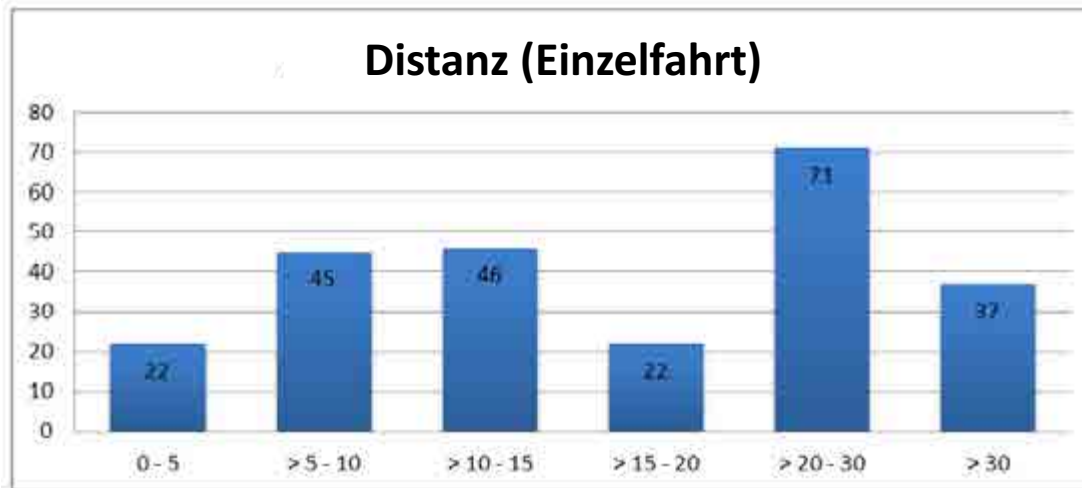
Radschnellrouten sind erfolgreich

Entwicklung Tagesdurchschnitt Leuven - Brüssel

Auch viele kurze Distanzen!
Hoher Kommunikationswert

Radschnellrouten sind erfolgreich

Nutzerbefragungen

243 Befragte auf der Route
226 Pendler

→ Sehr viele Pendler

Radfahren lohnt sich

0,22 €/km!

Beispiel

20 km Arbeitsweg

8,80€ pro Tag

44€ pro Woche

Radschnellrouten Flandern - Mortsel

2400 KM FIETSSNELWEGEN

De fietsstrades zullen over enkele jaren alle Vlaamse steden met elkaar verbinden, goed voor een netwerk van wel 2400 kilometer. De aanleg van fietsnetwegen is een samenwerking tussen de 5 provincies, de Vlaamse overheid en talloze gemeenten.

Elke fietssnelweg heeft een eigen, unieke code in de vorm van een getal van 1, 2 of 3 cijfers. De trajecten met één cijfer zijn voorbehouden voor de belangrijkste, provinciegrens-overschrijdende fietssnelwegen die de verbindingen vormen tussen de steden Brussel, Antwerpen, Gent, Leuven, Brugge en Hasselt.

Deze kaart toont het toekomstige netwerk van 2400 km fietsstrades en de codes van de voorgenomen routes. De dikte van de lijnen duidt de huidige realisatiegraad van de routes aan: de dunste lijn betekent minder dan 50% realisatie, de dikste lijnen zijn de routes die al voor meer dan 95% gerealisatied zijn. De fietsstrades met één-cijferige code (F1, F2, ... tot F9), de grote structurele assen in het netwerk, worden op de kaart in een donkere kleur blauw weergegeven.

Mortsel – Amedeuslaan Stockmanslei

Mortsel – Amedeuslaan Stockmanslei

	2015	2016
Wochenende	2.634	2.731
Arbeitsdag	4.300	5.155
Verkehrsreichster Tag	5.735	5.607

Radschnellrouten Flandern - Brugge

2400 KM FIETSSNELWEGEN

De fietsstrades zullen over enkele jaren alle Vlaamse steden met elkaar verbinden, goed voor een netwerk van wel 2400 kilometer. De aanleg van fietsnetwegen is een samenwerking tussen de 5 provincies, de Vlaamse overheid en talloze gemeenten.

Elke fietssnelweg heeft een eigen, unieke code in de vorm van een getal van 1, 2 of 3 cijfers. De trajecten met één cijfer zijn voorbehouden voor de belangrijkste, provinciegrens-overschrijdende fietssnelwegen die de verbindingen vormen tussen de steden Brussel, Antwerpen, Gent, Leuven, Brugge en Hasselt.

Deze kaart toont het toekomstige netwerk van 2400 km fietsstrades en de codes van de verschillende routes. De dikte van de lijnen duidt de huidige realisatiegraad van de routes aan: de dunste lijn betekent minder dan 50% gerealiseerd, de dikste lijnen zijn de routes die al voor meer dan 95% gerealiseerd zijn. De fietsstrades met structurele code (F1, F2, ... tot F9), de grote structurele assen in het netwerk, worden op de kaart in een donkere kleur blauw weergegeven.

Brugge – Koning Albert I laan

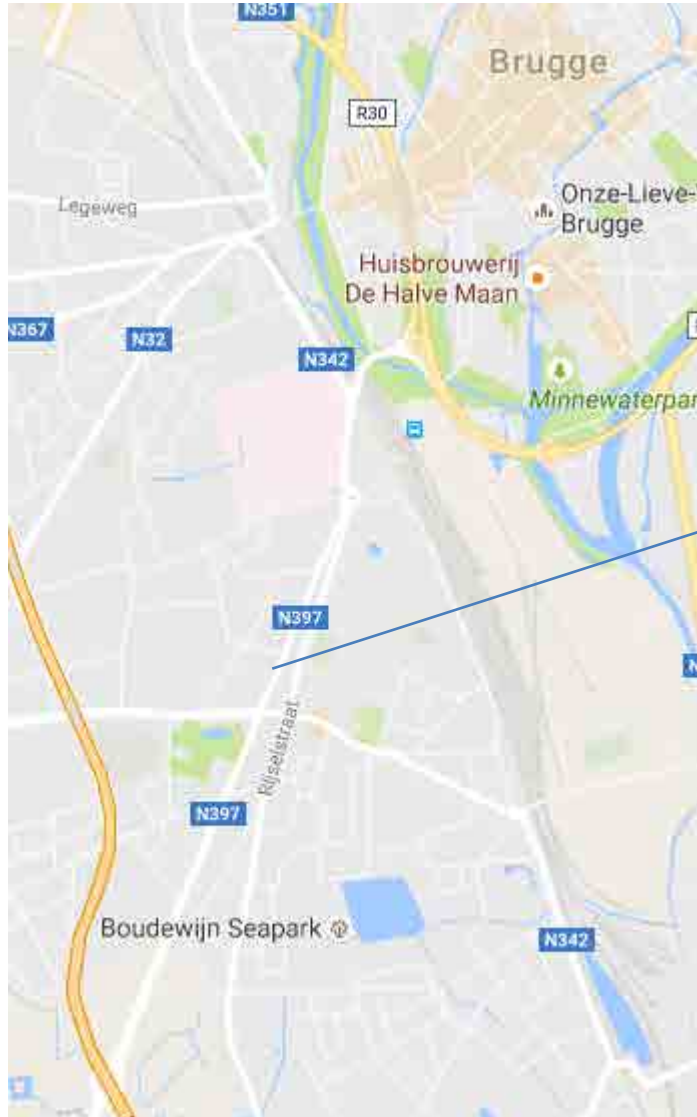
Brugge – Koning Albert I laan

Brugge

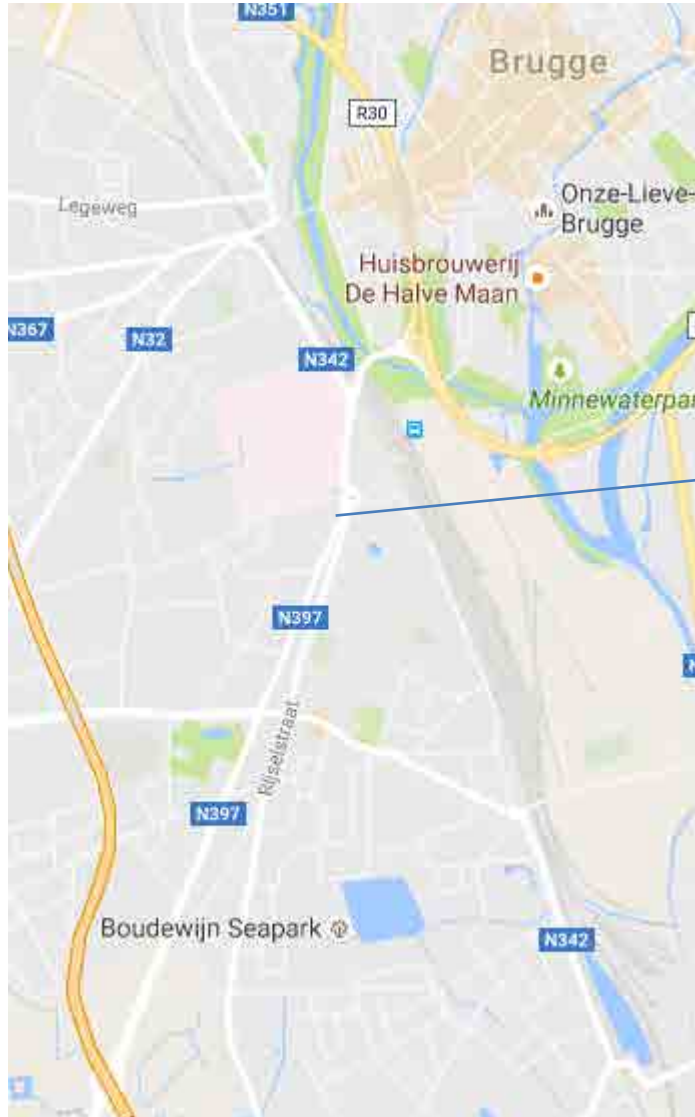

Brugge

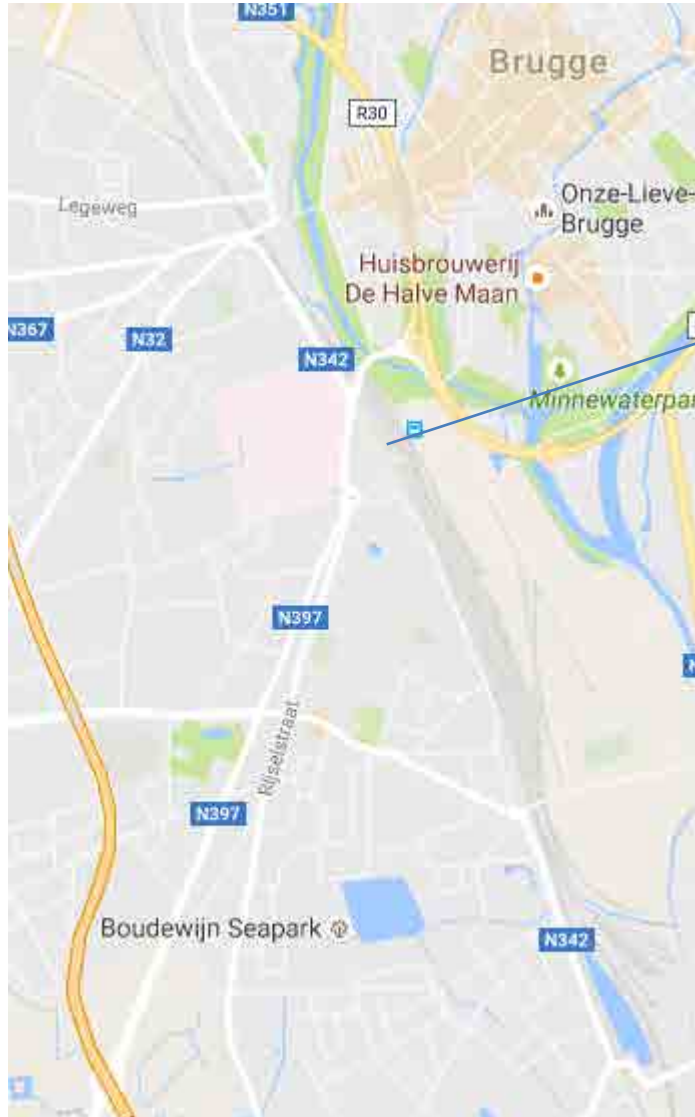

Brugge

Brugge

Just do it!

Bewegung nach Abstandsklasse (RBC + BE)

Déplacements selon les distances en RBC
(bron MOBEL 2010)

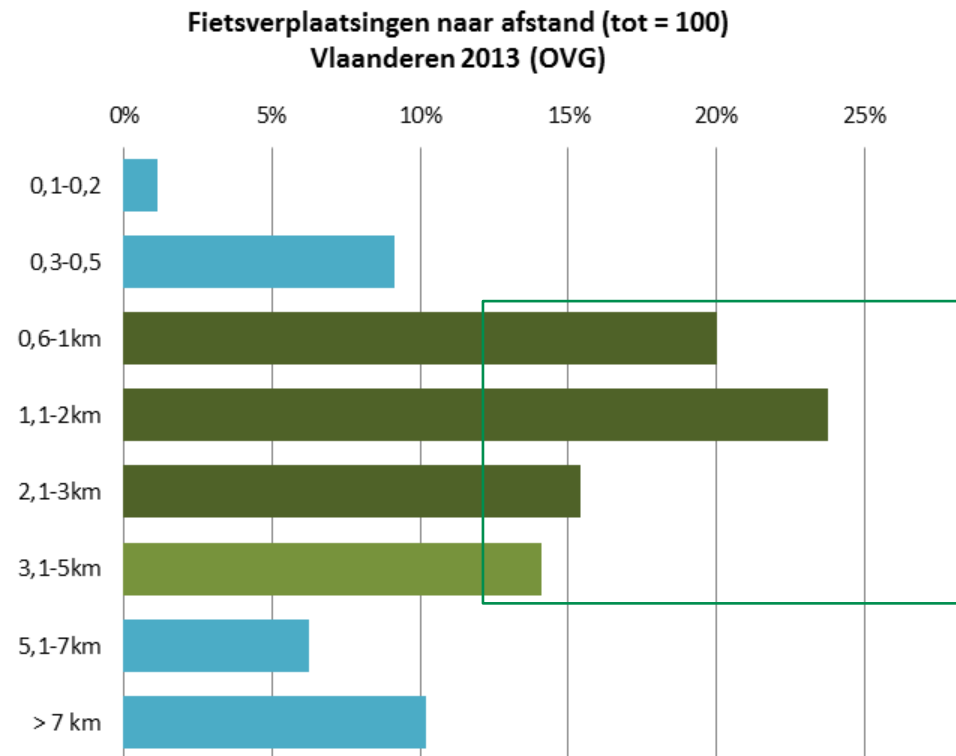
Aandeel fiets en auto naar afstand in België
(bron MOBEL 2010)

Städte

NL: 15-40% | DK: 15-32% | D: 10-30% | BE 8-15%

Bewegung nach Abstandsklasse (FL)

Rad Potential: Distanzen zwischen 500 m und 3 à 5 km

■ □ □ Ligtermoet
■ □ □ & Partners
■ □ ■ adviseurs in verkeersbeleid

■ ■ ■
□ ■ ■ Timenco
□ ■ ■ richting in mobiliteitsbeleid